

Redacția: Brașov, piața mare nr. 22
 Tipografia: Brașov, piața mare nr. 22
 Anunțurile se primesc în ziua următoare
 Biroul de administrație: Brașov, piața mare nr. 22
 Inserate: mai înainte în Viena
 Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
 (Otto Maas), scrieri: Schick, Alois
 Herold & M. Decker, A. Oppel, J. Dem-
 mberg în Brașov: A. F. Gold-
 berger în Iași: M. Z. Bărbulescu în Bucu-
 rești: S. L. Bărbulescu în Ham-
 burg: A. Steiner
 Prețurile inserțiilor: o serie
 săptămânală pe o colină 6 or.
 și 90 or. imbră pentru a pu-
 blifica. Publicații mai dese
 după tarif și în viața.
 Reclame pe pagina III-a
 și pe 10 or. v. a. sau 8° ani

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ)

„Gazeta“ este în anul al III-lea
 Anunțurile pentru Anul 1891:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se prenumără la toate oficiile
 postale din țară și din afară
 și la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 la administrația, piața mare
 Nr. 22, etajul I.: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 or. Cu două în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un exemplar 5 or. v. a. sau
 15 bani.
 Atât abonamentele cât și
 inserțiile sunt a se plăti
 înainte.

Nr. 281 — Anul III

Brașov, Duminecă 16 (28) Decembrie

1890.

Nou abonament
 la
„GAZETA TRANSILVANIEI“.
 Cu 1 Ianuarie 1891 stilul vechiu
 se deschide nou abonament, la care in-
 vităm pe toți amicii și prietenii noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 8 fl.,
 pe șase luni 12 fl., pe un an 18 fl.
 Pentru România și străinătate: pe trei
 luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un
 an 40 franci.

**Abonamente la numerele cu data de
 Duminecă:**

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe
 șase luni 1 fl.
 Pentru România și străinătate: pe un an 8
 franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
 mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou
 să binevoască a scrie adresa lămurită și
 a arăta și posta ultimă.

Administrația „Gazetei Transilvaniei“.

Brașov, 15 Decembrie v. 1890.

Mulți dintre cetitorii noștri își
 vor fi aducându-bine aminte de
 bucuria cea mare, ce cuprinsese
 cu deosebire pe șovinii noștri
 unguri, când acum șapte ani se
 răspândise fama, că întâiul mi-
 nistru al României, dl. Ion
 Brătianu, s'a reîntors dela Meca
 politice europene, din țara nem-
 țescă, și trecându și prin Medina
 împărației noastre, a sosită acasă cu
 pacea și cu alianța în traistă.

C'unu surisă triumfătoră ne
 spuneau p'atunci adversarii noștri,
 nouă Românilor de dincă, că
 s'a isprăvită cu noi, că nu ne mai
 rămâne alta decât să ne inchi-
 năm lor necondiționat, căci
 acum și frații noștri din regatul
 României au dat mână cu ei.

Ne mai spuneau p'atunci foile
 ungurești, că guvernul român
 ar fi luat chiar și angajamente
 ca să dea mână de ajutor guver-
 nului ungureș spre a înăbuși
 glasul „agitatorilor“ români dela
 noi, cari—diceau ei—afiță mereu
 poporul în contra lui; și ne strigau
 totodată: etă acum ați ajuns
 între două focuri și trebuie să ca-
 pitulați!

Cum a fost, cum n'a fost,
 într'adevăr tăcerea cea mare ce
 se observa dincolo de munți față
 cu suferințele noastre, precum și
 purtarea rezervată, ba în multe
 privințe chiar preventore a gu-
 vernului român cătră ocârmui-
 torii noștri unguri, i-au făcut pe
 acestia să credă în adevăr că
 frații români de dincolo nici căși
 mai spargă capul cu sorțea noastră.

Și asta părere a împintenat
 din ce în ce totu mai tare pe șo-
 viniștii unguri de a prigonii pe
 toți aceia dintre noi, cari apē-
 rau bărbătesce cauza dreptă și
 sfântă a poporului, în scris și
 prin graiu viu.

De atunci încă se înăspră
 totu mai tare atacurile îndreptate
 în contra noastră și mai ales în
 contra gazetarilor noștri; și unde
 au ajuns la noi lucrurile pe ac-
 cestu povârniș, o vede și-o sêmte
 ați cu durere fiă-care.

Dér tocmai aceste turbate a-

tacuri și prigoniri, ce au fost și
 sunt îndreptate contra noastră, au
 făcut ca și frații noștri de din-
 colo să vedă și să sêmță, că nu
 mai pot rămâne nepăsători, când
 limba și naționalitatea noastră, a
 Românilor de aici, este de-adrep-
 tul amenințată cu peirea de
 cătră maghiarismul violent.

Opiniunea publică din regatul
 vecin s'a pronunțat în diferite
 chipuri în favoarea dreptei noastre
 cauze și în zilele din urmă și
 camera României ér' acum și se-
 natul s'au alăturat la aceste
 dovezi de simpatie.

S'a dîșu adevă în cameră: Noi
 n'avem dreptul și nici că voim
 să ne amestecăm în trebile din
 lăuntru ale regatului Ungariei, dér
 suntem stăpâni pe destinele nos-
 tre și decă ni se cere de cătră ma-
 rile puteri centrale ale Europei,
 ca să intrăm și noi în alianța
 lor puternică, vom răspunde, că
 niciodată nu ne vom alia cu aceia,
 cari asupresc pe frații noștri din
 monarchia vecină și decă un gu-
 vernu român ar cuteza a lucra
 altfel, țera întregă s'ar redica în
 potriua lui.

Acesta este pe scurt înțelesul
 discursului, ce l'a ținut în camera
 României deputatul Ion Grădișteanu
 și din care reproducem ați
 partea din urmă, care a fost
 primită cu vii și sgomotose aplauze
 de cătră întreaga cameră, ca să vedă
 și cetitorii noștri cum gândesc
 frații noștri de dincolo despre sta-
 rea noastră politică.

Manifestațiile aceste din par-
 lamentul român, precum și miș-
 carea studenților universitari din
 România, care a fost primită cu
 simpatie de cătră publicul român
 din toțe părțile țării, ne dovedesc,
 că s'a petrecut o schimbare în
 curentul ideilor, de care a fost
 condusă opiniunea publică în Ro-
 mânia.

E lucru invederat, că prin ac-
 eșta cauza egalei noastre îndrep-
 țării a dobândit cel mai pu-
 ternic sprijin moral față cu
 Europa civilizată și astăzi con-
 trarii noștri nu ne mai pot dice,
 că suntem părășiți și uitați de
 toța lumea, ba chiar și de frații
 noștri din regatul român.

Cestiunea ardelenă în camera română.

Din vorbirea d-lui dep. I. Grădișteanu.

Ședința dela 7 (19) Decembrie a. c.

Primind „Monitorul Oficial“
 numai înainte de incheierea foii
 nu putem reproduce din impor-
 tanta vorbire a d-lui deputat
 Ion Grădișteanu decât partea din
 urmă. Etă-o:

Vinū acum, D-lorū, la partea cea
 mai însemnată, în care autorul arti-
 culului (din „Kreuzzeitung“) își arată în-
 grjirile lui. Ascultați, „Intorsătura, pe
 care o iau lucrurile, e de regretat din
 două puncte de vedere. Pe de o parte
 fiind-că în împrejurările politice actuale
 nu e fără însemnatate pentru Austria ca
 Carpații — această poziția strategică atât
 de însemnată pentru întreita alianță —
 să fi locuit de trei milioane de Români,
 pentru cari stăpânirea ungurească însem-
 năză nimicirea naționalităților lor; ér

pe de alta fiind-că, câtu o ține apăsarea
 asta a Românilor din Ungaria, e cu ne-
 puțință de a căștiga pe România în tripla
 alianță.“ Ați audītū!!! (Aplauze frene-
 netice și prelungite din toțe părțile
 Adunării.)

Vedeți, D-lorū, că nici chiar crea-
 torii triplei alianțe, ca să dîcū așa, nu
 pot să și închipuiesc un minut în-
 cart, că am pute întinde mâna asupri-
 torilor fraților noștri. (Aplauze sgomo-
 tose.)

De alt-felū, D-lorū, nimicū n'ar fi
 mai nedrept, decât învinovățirea, care
 ni s'ar aduce, că suntem iredentiști;
 căci decă este o frasă din răspunsul la
 Mesagiū, care este cu desevărire adevē-
 rată, cu toța banalitatea ei, este frasa
 în care se dîce, că națiunea română e
 unū elementū de ordine în mijlocul po-
 pōrelor, care o încunjură. Niciodată!
 Dér niciodată, cătați în istoria vechiă
 a noastră, ca și în istoria contemporană,
 națiunea română, cu deosebire de toțe
 celelalte popōre din Orientū, n'a provo-
 catū vre-o complicație de nici un soiū.
 Națiunea română n'a luat armele de-
 cătū atunc, când a fost amenințată în
 chiar existența ei națională. Nici un
 poporū nu s'a arătat mai respectuos
 de tractate, decât poporul românescū.
 Iredentismū n'a fost până acum nici
 dincōce de munți, nici dincolo, unde de-
 votamentul Românilor pentru dinastia
 Habsburgilor e proverbialū.

Ei bine, cu toțe acestea, Ungurii
 caută prin procedările lor barbare și
 din alte vécūri să ne aducă la exasperare;
 ei nu mai fac din cestiunea română
 în Ungaria o cestiune politică,
 ci pun cestiunea de rassă; ei nu fac
 legi ca să cărmuiesc pe Români cetățeni
 austro-ungari și credincioși supuși ai
 împăratului Francisc Iosif; ei legife-
 reză ca să stărpescă pe Români ca rassă,
 cu elementū etnicū deosebitū de elementul
 maghiarū. Ei nu combatū unū partidū
 politicū românescū, ei prigonescū nați-
 onalitatea română.

Fără îndoieală, că nu avem preten-
 ția, noi Români din regatū, să ne ames-
 tecăm în cestiunile interne ale Austro-
 Ungariei. Nu am pretinsă această niciodată,
 nu pretindem nici astăzi. Cum
 spuneam adinōri, am doveditū totdeuna,
 că suntem respectuoși de tractate, și
 le respectăm și astăzi ca și înainte.

Când e vorba însă de o luptă de
 existență pentru o rassă, când e vorba de
 desființarea elementului românesc de
 peste munți, ca rassă latină, vorbindū o
 limbă latină, atunci se scie Ungurii, că
 nu vor găsi în fața lor numai pe Ro-
 mâni din Ungaria, vor găsi în fața
 lor toța suflarea românescă. (Aplauze
 entusiaste și repetite.)

Și ceea-ce este mai ciudatū este, că
 cu toțe barbariile lor, Ungurii și închi-
 nesc, că ar pute să ne aibă pe noi,
 ca tovarăși de luptă în contra colosului
 dela Nordū.

Ei bine, D-lorū, trebuie să se scie odată
 pentru totdeuna, la Viena ca și la Pesta, că
 p: câtū vreme țipetele de durere ale Româ-
 nilor vor răsuna la urechile noastre, prie-
 teșugū între România și Austro-Ungaria nu
 pōte fi!!! (Aplauze sgomotose din toțe
 părțile Adunării.)

Prietini dincōce și dușmani dincolo
 nu se pōte, nu se va pute nici-odată!!!
 (Aplauze entusiaste.)

D. I. Nădejde: Vorbiți și de Basara-
 bia, că este același lucru.

D. I. Grădișteanu: Mi pare bine
 D-le Nădejde, că ați ridicat cestiunea
 Basarabiei, pentru-că s'ar fi putut crede,
 că ași vorbi într'un sens ore-care de po-
 litică externă, lucru în contra căruia vo-
 iam să protestez; mă folosescu dér
 de intreruperea D-lui Nădejde, ca să
 arăt de ce nu vorbesc și de Basara-
 bia. Netăgăduit, că Români din Basa-
 rabia nu sunt mai cruțați; netăgăduit
 că ar fi de dorit ca și peste Prut să
 se îmbunătățescă sorțea Românilor de
 acolo; dér pe câtū vreme nu suntem
 în legătură de prieteșugū cu Rusia, n'a-
 vem dreptul, nu putem să i ceremū

nimicu. Etă de ce nu vorbesc de Basa-
 rabia. Decă ar fi vorba însă vre-odată de
 vre-o alianță cu Rusia, fiți siguri, că ași
 vorbi de Basarabia, cum am vorbit as-
 tăți de Ardealū. Fiind-că astăzi nici nu
 e vorba de o asemenea ipotesă și să dis-
 cută numai cazul unei înlegeri cu
 Austro-Ungaria, m'am mărginit să vor-
 bescū numai de starea Românilor din
 această țera și am spus, că nu putem,
 nu vrem să întindem mână acelora,
 cari ne batjocoresc în ceea-ce are un
 poporū mai scump: în limba și în nați-
 onalitatea lui!!! (Aplauze entusiaste.)

Ori-cine vrea să ne fiă prietinu tre-
 bue, înainte de toțe, să ne respecte
 simțintele noastre de rassă. (Aplauze.)

Dușmani vom fi ai tuturor ace-
 lora, cari se fac apăsătorii fraților noștri.
 (Aplauze.)

Credemū, suntemū siguri, că nu se va
 găsi nici un guvernū, care se pōtă sta
 la vorbă măcarū cu monarchia vecinā
 până ce starea de lucruri de peste munți
 nu se va schimbă cu desevășire. (Aplauze.)

Și chiar decă s'ar găsi unū aseme-
 nea guvernū — lucru pe care nu-l credū,
 pe care nu-l pot crede — în zadar
 ar lega țera, căci țera nu l'ar urma. (Aplauze
 prelungite.)

Dér încă-odată, nu credū, D-lorū
 miniștri, că veți pute face unū aseme-
 nea lucru și, în ori-ce casū, decă în con-
 tra ori-cărei așteptări l'ați încerca, n'ați
 pute nici-odată să tērēți după D-vōstră
 națiunea română și ați fi și blăștamați de
 ea. (Aplauze prelungite.)

Revista politică.

Dinăuntru. De când frații noștri din
 România și-au ridicat glasul lor și
 în camera română spre a dovedi simpatia
 lor pentru cauza dreptă a Românilor
 de dincōce, de atunci foile maghiare
 scapără foc și scânteii asupra României și
 o dau deosebită atenție lucrului acestuia.
 Inzadarū se prefacă gazetarii unguri, că
 nu le pasă de România; inzadarū se
 fălescū hēbēcūi dela „Erdelyi Hirado“,
 scriindū în fruntea acestei foi dela 20
 Decembrie, că „de România noi nu ne te-
 memū; 30 de mi de honvedți sunt de ajunsū
 pentru a pusți întregă România, ér alte
 două mi de honvedți, când ar fi vorba de
 o mișcare, cu biculū în mână vorū bate
 de prașū spinarea nădrăgilor români
 din Ardealū.“ — acestea și alte asemenea
 gugumăni ale foilor ungurești sunt
 numai fala vitēzului, care strigă: luați-lū
 de pe mine că-lū omorū!

Din toțe aceste se vede, că foile
 ungurești și-au cam perdatū nedejdea
 de a mai pute îmbēta lumea cu apă rece.
 Astfel de exemplu fōia guvernamentală
 „Neues Pester Journal“ se vede silită
 a da dreptate celor din România ca să
 sară în ajutorul nostru, dîcēndū că „și
 noi (Ungurii) avem simpatie față cu Un-
 gurii din România și dăm esprime
 acestor simpatii mai multă decât prin
 cuvinte, dândū ajutorū bisericilor și șco-
 lilor lor“.

„Kolozsvár“ stă pe gânduri, dîcēnd,
 că starea de acum a lucrurilor dintre
 Români și Unguri nu se mai pōte suferi
 și că e neîncungiatū de lipsă, că atât
 din partea Românilor, cât și a Un-
 gurilor se se fac pași pentru a se înțelege
 și a se apropia unii de alții.

Vorba e numai, că cum se se a-
 propie și cum se se înțelegă și cine se
 începă? Dér încă e departe griva de
 iepure!

Nu scimū cum se nī-o esplicămū, că
 tocmăi în zilele aceste și-a luatū ca-
 trafusele unul dintre cei mai neimpă-
 cați despoți și dușmani ai Românilor,
 anume fișpanul br. Banffy Dezső, care
 și-a dat demisiunea din postul de
 fișpan al comitatulū Bistrița-Năsudū.

Nu se pōte soi de bună-sēmă, decă
 fostul fișpan Banffy s'a retras de
 bunăvoia, ori pōte i-s'a umplut și lui
 paharul, căci dēu multe sunt fărde-
 legile lui și nenumărate nedreptățile,
 pe cari le-a făcut Românilor grăniferi din
 părțile Năsudului.

Dinafară. Scimă, că tocmai acuma se sfătuesc în Viena Austria și Ungurii cu trimișii Germaniei, pentru încheierea unui tratat de vamă și de comerț între monarhia noastră și Germania. Se păstrează cel mai mare secret asupra acestor negocieri. Aceasta nu-i prea place prințului Bismarck, care stă la o parte cam supărat și mâniat și din când în când ese la ivelă, cu câte o părere în toile sale, care mai totdeauna produce sânge rău în sinul celor dela putere. Așa și acuma prințul Bismarck le spune în fôia sa „Hamburger Nachrichten“, că nu facă bine ținându ascuns mersul negocierilor comerciale politice cu Austro-Ungaria, căci poporul german ar trebui să știe și să poată forma o judecată asupra măsurii concesiunilor ce se fac de amândou părțile. Dacă — dice numita fôia — Germania ar cumpăra folosul ce-l are din alianță cu Austria cu jertfe economice și dacă ar plăti astfel un tribut către Austria pentru alianță, atunci această alianță ușor și ar perde popularitatea.

Părerile fôiei Bismarckiană au provocat mare opoziție în presa germană, care se îndreaptă direct în contra prințului Bismarck, pe care îl au în pripus, că este în contra micșorării vămilor asupra produselor economice din Austro-Ungaria; dăr tocmai eftinirea vamei pe mijlocele de traiu, dice acele foi, vor face mai populară alianța în mânia partidei agrare, în fruntea căreia stă prințul Bismarck.

În Rusia, cei dela guvernă se îngrijesc în prima linie pentru sporirea armatei. Acum s'au formată erăși 3 baterii de artilerie ușoră de rezervă, cari vor fi împărțite în guvernamentele Moscva, Curse și Tangarog, și din cari se vor forma în casă de războiu câte o brigadă de artilerie cu 4 baterii de câte 8 tunuri; astfel se va înmulți artileria în casă de războiu cu 96 tunuri.

Cestiunea ardeleană și foile unguresci.

„Pesti Hirlep“ în articolul său de fond delă 21 Decembrie dice între altele:

„România este o țară mică, dăr e cu multă mai norocoasă decât noi. Dacă ar veni lucrul la bătaia, noi am mâncă-o la un dejun și am lua înderăt provincia suzerană de odinioară a Ungariei, adică Muntenia. Sunt îns multe cauze pentru cari n'am mâncat-o până acum și nu o vom prea mâncă (sic!) nici în viitor. Tote aceste cauze le formăză norocul cel mare al României, căci în privința geografică Ro-

mânia este un teritoriu neutru, fiind așezat între statele de mijloc ale Europei și între Rusia. Ast-feliu nimenea nu-și poate viri nasul în trebile ei, fără de a nu provoca prin acesta un pericol foarte mare. Dacă Rusia s'ar atinge și numai cu degetul cel mic de România, numai decât s'ar pune în mișcare Viena, Berlinul și Roma. Din contră, dacă noi am vătămă chiar și numai cât e negru sub unghia conștiința de stat a Românilor, numai decât s'ar ridica în potruva noastră Petersburgul.

Așa-dără guvernului român îi merge multă mai bine decât ori-cărui alt guvern din Europa. Independența acestei mic țări o asigură situația ei geografică. Dacă luptele dinlăuntrul țerei nu vor turbura pacea Românilor, ei de altceva nu pot să se tēmă. Dacă puterile Europei au să se lupte în contra Muscalilor, România în césul din urmă, ori și mai târziu poate, decât vră, să se alătore și ea la vre una dintre puteri, dela care așteptă mai mult folos, ér decât nu vră să se lupte, poate face ca să stea cu mâinile în sin și să formeze o insulă verde în marea cea roșă de sânge. România și astăzi lucră cum îi place ei. Tota organizația de stat si-o face și si-o cârmuesce ea cum îi place. Politica ei inafară constă în aceea, că trimite câte-o epistolă liniștitoare când la S. Petersburg, când la Budapesta și Viena. În privința economică, atât teritoriul ei minunat de productiv, cât și ajutorul Dunărei și al căilor ferate o face foarte fericită. Nouă ni-a declarat războiu vamal, fără a fi pedepsită și fără a suferi urmările. Comerțul rusesc, francez și englesu o provide cu tote cele de lipsă și riurile îi transportă la mare mai pe nimic bogatele ei produse de bucate.

Chiar și cultura României se află într-o stare neatârnată de vecinii săi. Pe Muscalii România nu-l iubesc, pe noi însă și mai puțin ne iubesc. Tinerii români învață mai cu sēmă la Paris și învață bine. Nu numai că sunt mândri ou originea lor dela Roma și cu limba lor amestecată cu cuvinte romane, dăr sunt și norocoși cu ea, deoarece le stă în voiă ca cu cultura unei națiuni depărtate (a celei franceze) să-și nobiliteze cultura lor, fără ca să sufere vre-o înruiță în privința politică.

Fericită țară și fericit popor este poporul României, care nu suferă decât de nenorocirea, că nu și începe în piele! — Cu aceste cuvinte își termină fôia ungurescă partea întâi a articulu-

lui său, după care începe să vorbească despre mișcările fraților noștri din România dicendă, că le umblă prin gându să ia Ardélul, fiindcă și Ardélul este locuit mai cu sēmă de Români. Este sigur, dice fôia ungurescă, că tinerimea română și opoziția din România nu iubesc pe Ungurii. Tinerii Români cu Memorandul lor vră să facă pe Ungurii de risul lumii; vră să arate lumii, că drepturile omenești și dumnezești ale fraților lor din Ardél și Țera Ungurescă sunt călcate în picioare; că diariștii români sunt infundați în temnițe ș. a. Lucrurile acestea pot să le credă mulți oameni din Europa. Nu se poate suferi un asemenea lucru; pe ministeriul de esterne din Viena nu-l dore capul de asta, dăr e datorința ministeriului unguresc, dice în fine „Pesti Hirlep“, ca să pretindă dela guvernul român, ca să sugrume agitațiile, ce s'au pus în lucrare pentru Români din Ardeal...

SCRIERILE DILEI.

Premii pentru scrieri populare. Comitetul „Asociației Transilvane“ publică: 1) Un stipendiu de 100 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra temei: „Economia noastră după comasare.“ 2) Un premiu de 100 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra temei „Higiena copilului dela nascere până la anul al 7-lea al etății.“ 3) Un premiu de câte 12 fl. pentru cola de tipar din cea mai bună culegere de poesii, basme și datine populare până acum nepublicate. Alte 400—500 fl. se vor împărți ca premii pentru altfel de scrieri privitoare la trecutul și prezentul poporului român și la pământul pe care locuim.

O manifestațiune patriotică. Sub acest titlu cetim în diarul „Bucarest“ următoarele: Discursul amicului nostru I. Grădișteanu a produs o viață emoțiune atât în presa română, cât și în cea străină. Războiul de răză ce s'a declarat fraților noștri din Transilvania, este astăzi între cestiunile, cari se impun atenției lumii civilizate. Meritul revine în întâiul rând d-lui I. Grădișteanu, care a deschis tocul; nu trebuie însă uitat, că unul din colegii săi în cameră membru, al partidului liberal, a tratat după densusul aceeași cestiune, cu un zel totu atât de patriotic. O manifestațiune se organizează în acest moment în onora lor. Marța viitoare li-se va oferi un mare banchet. Un comitet de inițiativă s'a reunit deja

și a luat primele dispozițiuni. Mai mulți deputați și senatori, persoane politice fără deosebire de partidă, s'au înscris pe listele, cari circulă spre acest scop. Studenții universitari vor fi de asemenea reprezentați.

Palatul senatului român. Dintre planurile espuse pentru clădirea Senatului au obținut premiul întâi acela al d-lui Marcelă, ingineru francez; al doilea premiu planul d-lui ingineru Ballu, totu francez, ér premiul al treilea l'a obținut arhitectul român D-lă Solescu.

Ospetăria pentru studenți. Precum află „Românul“ studenții universitari din Bucureș au luat inițiativa pentru întemeierea unei ospetării unde va găsi ori-ce studentă, cu prețul cel mai eftin, dejunul, prânzul și alte consumațiuni. Se dice că aceea ospetăria va începe a funcționa în luna lui Februarie viitoră.

Invitare la ședința ordinară a camerei comerciale și industriale din Brașov, care se va ține Luni în 29 Decembrie 1890 la 4 ore p. m.

Afacerea asasinării generalului Seliverstov. Se telegrafiază din Paris, că tribunalul de acolo a condamnat pe d-lă Georges de Labryere la 13 luni, pe diaristul Gregoire la 8 luni, ér pe Dôma Duc Quercy la 2 luni. Se știe, că aceste persoane au înlesnit fuga lui Padlewsky, omoritorul generalului rusesc Seliverstov. — Se știe totu din Paris, că în timpul cât a mai stat în oraș, după comiterea crimei, Padlewsky a trăit diu banii nihilistilor. Chiar și hainele i-le-au cumpărat nihilistii, cari cu totă supraveghierea poliției conveniau dîlnic cu Padlewsky.

Concert. Măne, Duminecă seara, mușica orășană de aici va da un concert în sala Hotelului Central „N. 1.“

Convocare.

La însărcinarea, ce mi-s'a dat dela onorabilul comitet al „Asociației transilvane pentru literatura și cultura poporului român“, am onora a convoca întreaga inteligență română din comitatul Treiscanelor la o consultare, care va avea loc Vineri în 28 Decembrie 1890 st. v. la 2 ore după amiez în edificiul școlii române gr. or. din Brețcu.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Colinde.

Sântulă Petru și ai săi.

Colo sus, colo mai sus, (bis)
(Corindă-mi-o Dôma)

Sus în pörta raiului
Șede-mi șede, cine-mi șede,
Că imi șede Sântulă Petru.

Vine-un frate de-alui Pătru,
Stă la pörta și grăește:
„Petre, Petre frate meu,
Fă-mi și mie loc în raiu.“

Sântulă petru-și grăiește:
„Eu și-ai face bucuros,
Dăr raiul nu te dorește,
Dumneșeu nu te primește,
Că tu frate pân'ai fost
Pân'ai fost pe pământ
Fost'ai faur de aur;
La ceia frați cam de-apröpe,
Tu bine le-ai mesurat,
La ceia frați cam departe
Tu rău că li-ai mesurat,
Măsur d'albe și-ai stricat
Loc în raiu nu și-ai cotat.“

Vine-o soră de-alui Petru,
Stă la pörta și grăiește:
„Petre, Petre frate meu,
Fă-mi și mie loc în raiu.“

Sântulă Petru-și cuvântă:

„Alele soră dragă
Eu și-ai face bucuros,
Dăr raiul nu te dorește
Dumneșeu nu te primește,
Că pân'ai fost pe pământ
Tu soră-ai fost crășmăriță
Crășmăriță reversită;
La ceia frați de apröpe
Tu bine l'ai măsurat,
La ceia frați cam departe
Tu rău că li-ai mesurat,
Măsur d'albe și-ai stricat,
Loc în raiu nu și-ai cotat.“

Vine Maica lui Sânt-Petru
Stă la pörta și grăiește:
„Petre, Petre puiul meu,
Fă mi și mie loc în raiu.“

Sântu Petru-i cuvântă:
„Alele maica mea,
Eu și-oi face bucuros,
Că raiul că te dorește
Dumneșeu că te dorește
Dumneșeu că te primește
Că tu maică pân' ai fost
Pân'ai fost pe pământ
Sâmbătă dela ujină
Totu lucrul și l'ai lăsat,
Și tu maică și-ai făcut
Vrăvurele luminele
Și tu maică le-ai purtat
Totu în sfinte Duminece
Pe la d'albe biserică,

Cu buza le-ai sărutat,
Cu ânima i suspinat
Și cu ochii-ai lăcrimat,
Loc în raiu că și-ai cotat.“

Să fi bucurosă
Jupănăsă gazdă.

Sân-Nicöră.

Cea Sântă Măria
(Hoi Dômnului hoi Dôma)
Cea Sântă Măria,
Adă-mi doru de fiu
Ea mi-și poruncia
La toți sfinții 'n ceru.
Toți sfinții veniră
La lină fântână,
Numai nu-și venia
Sântulă Sânt-Nicöră.
Totu îl așteptară
Di de-a treia di.
Când era la zile
Numai ce-l vădură
Viind ce potend
Cu călțu-i alb,
Albu-i de 'nspumat
De sudori ciuntat.
Bine-lă întrebară:
„Sântule Nicöră
Unde-ai zăbovită?“
„Eu am zăbovită,
Că eu am vădită
Jos pe Dunăriță

Nouă corabie
Pline de suflete,
Și le-am îndreptat
Pe cele greșite
Pe sub mâna stângă
Jos spre scăpată
Pe pörta de iad
'N iad întunecos
Rău loc de popos;
Și pe cele drepte
Eu le-am îndreptat
Pe sub mâna dréptă
Sus spre răsărită
Pe pörta de raiu,
'N raiu luminos
Bun loc de popos.“

Să fi sănătösă
Jupănăsă gazdă.
Mândră lună este-acasă
(Hoi lină linulă domnuță bună.)
Șede-și Dumneșeu la mesă;
In a doia cornă de mesă
Șede-și bună Jupănă de gazda:
In a treia cornă de mesă
Șede-și d'alba Jupănăsă;
In a patra cornă de mesă
Șede-și Ionu Sânt-Ionu
Cu dōma Sânt-Ionu
Da de lucru ce-și lucra?
Da își bé și-și veselă
Cu un păhar de aur.

Scopul consultării este: să intre în viață și activitate noulu despărțământ XXXIII alu Treiscanelor cu centrul în Brețeu, precum s'a decis în adunarea generală a Asociațiunei transilvane pentru literatură și cultura poporului român, ținută în Reghinulșăsescu la 28 Augustu a. c.

Brețeu, 11/23 Decemvre 1890.

Dimitrie Coltofeanu,
protopresbiteru.

Literatură.

Cinci-șeci de colinde, adunate de școlari dela școlele medii române din Brașov sub conducerea lui *Andreu Barseanu*, profesorul. — Brașov, tip. A. Mureșianu, 1890. O broșură în 8° cu 38 pagine. Prețul 20 cr. val. a. Se pôte procura la librăria Nicolae I. Ciurcu din Brașov.

* „Colinde“ și cântece populare, culese de *Teodoru Daulu*, învățătoru român gr. or. — Arad 1890, tipografia diecesană. Cartea cuprinde 39 cântece. Prețul unui eempl. broș. 25 cr.

TELEGRAMMELE „GAZ. TRANS.“

Viena, 27 Decemvre. Șeful de secțiune în ministeriul de esterne Szögyenyi a fost numit ministru ungurescu a latere (pe lângă persoana Majestații Sale) în locul baronului Orczy. Diarele oficiale vor publica această numire Dumineca viitoare.

Belgrad, 27 Decemvre. Diarul „Odjek“ adevăresce, că guvernul va lua măsurile pentru regularea raportului dintre părinții regelui.

Glasgow, 27 Decemvre. Numărul greviștelor crește în continuu. O mulțime de fabrici au fost închise din cauza lipsei de cărbuni.

NECROLOGU.

Georgiu Cioca, învățătoru emeritu gr. or., după unu serviciu de 43 de ani a răposat în 18 (30) Noemvre a. c. în etate de 68 de ani. Rămășițele pămăntesci au fost înmormântate la 2 Decemvre în cimitirul gr. or. din Sân-Nicolau micu, luându parte la înmormântare, pe lângă unu publicu numărōs, mai multu învățători și preoți. A ținut o vorbire în biserică părintele Sava Seculinu din Făcșeu, őr la cimitir a ținut o vorbire învățătorul Blasiu Codreanu din Sân-Nicolau micu. Ambele vorbiri, după cum ni-se scrie, au fost pătrunzătoare. Pe răposatul ilu

deplănge nemăngăiata sa soțiu Elisaveta, fiul sēu Moisă Cioca alias Grădinaru, învățătoru în Seceaniu și alte numărōse rudenii.

* **Ioanū Roșca**, economu și cantōru gr. or. în Ungra, a răposat în 3 Decemvre st. v. în anul alu 57-lea alu etății și alu 42-lea alu serviciului sēu cantoralu. În mormântarea s'a făcutu în 5 Decemvre v. după ritualu bisericei gr. or. Ilu deplănge nemăngăiata soțiu Maria, fiul sēu Ioanū Roșca, învățătoru gr. or. și alte rudenii și amici.

Caracterulū.*)

I. Formarea caracterulū.

4. Influența căsătoriei.

Și mai însemnate servicii a făcutu soțiu naturalistul din Genf, Huber, bărbatul ei, care orbise forțe de vreme. Imprumutându-i ochii ei, i-a fostu lui cu putință a stăpâni până la măestriă o ramură a științei, care recererea unu talentu de cea mai exactă observare și ochii cei mai buni. Ea ilu îmbărbăta să lucreze mai departe, căci așa numai putea să uite nefericirea lui; și în adevăr ea ilu ajută ca să devină fericitū, cum numai putea ca să fiă unu învățatū, ba elu a declaratū, că recăștigarea vederii sale l'ar face nefericitū. Elu őrise adevăru, că decă ar vedē, nu ar sci cātū de multu pôte fi iubitū unu omū ca elu; afară de acēsta őrise elu, că soțiu sa pentru elu rămase totū tinēră și frumoșă ca odinioară, ceea ce nu e lucrū puținū. Cartea lui Huber despre albine trece și acuma ca unu capū de operă, și nu'ți vine să cređi, că este scrisă de unu omū, care pe atunci era de unu pătrarū de seculū orbū.

Nu mai puținū mișcatorū a fostu devotamentulū lui Lady Hamilton cātră soțul ei. După ce acēsta, în etate de 56 ani, fū paralizatū în urma prea marilor încordări, ea s'a făcutu mână, ochiulū lui, c'unū cuvēntū totū. Ea cetea pentru elu cărți întregi, scriea părți din ele, îndrepta prelegerile sale, c'unū cuvēntū făcea totū ce putea. Nici cele mai dificile și serioșe lucruri nu puteau să o spariă; și fără perseveranța și hărnicia ei mai multu decātū femeiescā pôte că nu se putea sfērși celū mai în-

*) După Smiles-Schramm. A se vedē Nr. 275 alu „Gaz. Trans.“ din anul curențu.

semnatū opū alu soțului ei. Elu era forțe neregulatū și lāsatorū, care greșelā ea o îndreptā prin sēmțulū ei de ordine și prin hărnicia ei la muncā. Elu avea spiritalū, densa energia.

După ce în urma unei lupte îndelungate și amărute elu fū numitū profesorū, őriseu contrarii sēi, cari ilu priveau ca pe unu visatorū, că nu va sci niciodatā instrui studentii. Cu ajutorul femeii sale ilu succese a combate acēstā afirmare. Deōrece nu compusesse prelegeri, în fiacare őr prelegerile destinate pentru őrua următoare trebuiau compuse. Soțiu lui nu durmea noptea și scriea în curatū însemnările lui. Câte odatā când lucrurile erau greu de înțeles scriea elu însuși până la nouē őrse diminēta, pre când credincioșā lui ajutōre ostenitā tare, cum era, durmea pe canapea. Aceste prelegeri ilu întemeiarā renumele, și elu fū recunoscutū ca unu spiritū conducătorū alu timpului sēu.

Nu mai puținū a ajutatū pe bărbatul ei soțiu lui John Stuart Mill, precum se vede din următōrea dedicațiune mișcătoare a tesei sale „despre libertate“: „Memoriei scumpei și multu deplānsei, care la totū ce era mai bunū în scrierile mele m'a îndemnatū însuși, ba în parte le-a compusū ea însuși; amicei și soției, a căreia sēmțū, pentru adevărū și dreptū a fostū celū mai tare stimulū pentru mine, a căreia aplausū m'i era cea mai frumoșā recompensā“.

Și căsătoria lui Faraday a fostū forțe fericitā. Elu aflā în soțiu sa o adevăratā amicā și sprijinitōre, care ilu da „liniștea veselā a unei inimii mulțămite“. Elu numi dēr căsătoria sa „unū isvorū de onōre și de fericire, ce întrecea pe tōte celelalte“ și după o esperiență de 28 de ani őrise: „Legătura nu s'a schimbatū nicī într'unū chipū, ea a devenitū numai mai adēncā și mai strinsā“. — Despre asemeni căsătorii se pôte în adevărū őrise, că au fostū încheiate în ceru.

În mai mare gradū se pôte susține acēsta despre căsătoria lui Hood, care aprōpe tōtā viața sa fū bolnavū. Soțiu lui, însuși forțe talentatā, sciea să prețuescā cum se cuvine geniulū lui și ilu încu-

ragia prin căutarea ei plină de iubire, a se încorda totū mereu din nou pe cărarea grea a vieții sale. Elu recunoscu acēstā și scrie odatā: „Eu nu eram nimicū, draga mea, până a nu te cunōscesse pe tine, numai de atunci am devenitū mai bunū și mai fericitū“...

Și acēsta iubire de jertfā nu se găsesce numai în cercurile mai înalte, ci și în cele mai de josū.

Esemple de eroismū, care a fostū aprinsū prin iubire am adusū în lady Russell ș. a. Ceea ce n'a succēsū acestorū femei, adecā liberarea soțului, aceea le-a succēsū norocitū altora. Astfelū, Grotius, marele învățatū olandezū, a fostū scāpatū prin soțiu sa din închisōre pe viētā la care era condamnatū. I-se concesse adevăru soției sale de a fi împreună cu elu în închisōre. Elu era ertatū să mērgā în orașul Gorkum și să-i aducā de acolo cărți, și ea ilu aduse așa de multe încātū în cele din urmă trebuia o ladā mare spre a-le putē duce îndērētū. Păzitorii la începutū vizitarā regulatū lada; când însă vēdurā, că ea era întōtdēuna plină numai de cărți (în deosebī armianane) și de rufe, își cruțārā în cele din urmă ostenēla și lāsārā să trecā lada fără de a o mai visita. În urma acēsta Grotius fū înduplecatū de soțiu lui, de a se aședā însuși în ladā. Când cei doi soldați, cari ridicārā lada o aflārā cu deosebire grea, întrebārā unul din ei în glumā: „Nu cumva Arminianulū este însuși în ladā?“ la ceea ce femeia rēspunse îndatā: „Da, pôte că suntū cărți armianane.“

Astfelū ajunse Grotius în ladā sănētōsū la Gorkum, de unde s'a dusū peste graniță spre a se întâlni őrși cu credincioșā lui nevastă în Franca.

Totū astfelū au scāpatū pe bărbații lorū Lady Nithsdale, Mad. de Lavalette și încă în timpulū celū mai nou d-na Bazaine, în cele mai grele împrejurări. Și esemple de aceste găsimū la tōte popōrele destule.

Încheiāndū acēstū capitolū după ce am vorbitū despre problema de viētā a femeii, voimū să őriscemū unū cuvēntū și asupra drepțurilorū femeilorū, cum am vorbitū mai nainte asupra libertății bărbațilorū.

Dumnezeu își cuvēnta:
„Hoi Ioane Sân-Ioane
Dă-mi-lū mie astū păharū.“
Sân Ioanū își cuvēnta:
„Ean fi dōmne iertătorū
Că n'am păharū vēndētorū,
Că și eu l'am cumpēratū
Finiū când i-am cununatū,
Nănașū când am botezatū“,
Ēr-și bē și-și veselē
Cu finii cu nepoții,
Cu totū nēmu 'nprejuru sēu.

Gazdā se fi sănētōsā
Sē plătēsco colinda nōstrā.

Auđite în Betfia; publicate de
Koz'ny.

O rēsbunare minunatā.

I.

Ca să potū începe din nou anulū de școlā, pe care-l perdusemū acum de douē őr — odatā din cauza închisōrii mele la L., în care mē ținurā până după începūlū cursurilorū la universitate, și a douā-ōrā din cauza nefericitei Măruțe dela B., despre care am vorbitū în Nrii de Duminecā 248 și 253 ai „Gaz. Trans.“, imi trebuia unu testimoniu, prin care să arātū, în ce felū, cu ce ocupațiune adecā, am petrecutū timpulū ab-

sentatū dela școlā. Asta era după Paști în anulū 1844.

Imi adusem aminte de celū „popā cālare“ cu pipa scurtā 'n gurā, care, trecēndū eu cu tatālū meu as-tōmnā prin comuna sa, mē chiamā să-i invēțū copiii. Mē dusemū dečī într'acolo.

Ajunșū în respectiva comunā montanā, dela drumulū sătescū ducea o uliță strimțā și cotitā la casa preotului, care uliță mai fiindū încă și după ceva plōe, era atātū de glodōșā, încātū abia străbātui prin ea și era cātū p'aci sēmī rămānā o ghētā în noroiu și să rămānū desculțū de unū piciorū; o împrejurare acēsta, care m'i aducea aminte de amabilulū Catechetū dela școlā normalā ortodocșā din Cernauți, Porfirie Dimitrovič, carele deducea cuvēntulū *desculțū* dela *neclitū*.

Pōrta ogrăđii dela casa preotului era de lēfuri, cari pentru vechimea lorū erau unele putredite la capete, și ca totuși să se ținā cumva la loculū lorū trebitorū, erau înțepenite icī, coala cu nisce bețe împletite printre ele. La deschidētorē, dreptū zăvorū sēu rātezū, pōrta era legatā bine de nisce pari, căci stēlpii, în cari ar fi fostū să fiā aședatā pōrta, lipsiau. Mē uitaiū în ogradā, acolo totū acēlū noroiu, ca și în uliță; mē uitaiū acum spre nisce binalē din ogradā și mē

întrebaiū: őrē care-i locuință de őrmeni și care de alte vietăți? Ah, imi őriseu, dincolo la binala cea mai lungā nu-sū ferești, la cēsta de dincōce suntū, suntū? — fiā, că suntū, dērā ce feliu! — cātū se pôte de jōse, asupra unei prispe așidere jōse, geamurile sparte și înlocuite cu nisce țolinci făcute boțū.

M'a fi vēđutū părintele, că mē nēcăjescū cu *desnodarea* „incuietōrei“ porții și m'i veni înainte. Era numa'n cămașā, dērā cam lungā, deși nu cam de őr, de alaltā-őr schimbatā; descinsū, desculțū, cu neesprimabilele suficinate până la meridianulū pulpelorū și cu capulū golū, pērulū și barba în ținutā republicanā, ca să nu őriscū nihilistā, căci acēstū terminū pe atunci încă nu era cunoscutū. În gurā avea pipā, dērā pipā, căreia nū-i őriseam őrmeni nicī pipā, nicī lulea, ci *cubencū*.

Vēđēndū-lū, ilu cunoscu.

„Stāi!“ őrise elu cātrā mine, „Ți-oiu deschide eu“.

Imi desnodā incuietōrea și eu intrāndū pe pōrtā, se nțelege, li sārutaiū — nu sciū, drēpta sēu stānga, dēr aceea simții, că trebe să fiā unu economū raționalū, carele începe înbunătățirea ogrului dela grijirea chiar cu propriele-și mări: — o condițiune principalā acēsta, care face pāmēntulū mai productivū...

— „Apoi am venitū“, őriseu eu, „sē primescū propunerea d-tale de astā-tōmnā și sē-ți invēțū copiii“.

— „Așa?!“ — și după o paușă, în care se pārea, că gāndesce, ce sēmī spunā, și scuipindū de câte-va őr — tfu! tfu! őrise cu unū glasū, ce nu putū fi altulū, decātū cēla ce-i permitea ciubeuca încleștatā între dinți: — „d'apoi atuncia te fuduleai și őriseai, că n'ai cād“.

— „Atuncia, întru adevărū, n'aveam cād; dēr acum, am.“

„Hm, o fi pôte și așa; dēr intrā în casā“.

Intraiu, însă cum? — pragulū ușei era înaltū și ușa jōșā; eu, cam înaltū, trebiu dečī să mē facū o sigmā grecēscā oa să trecū prin ușā. În casā, după cātū puteam vedē la zarea ferestrelorū descrise mai susū, foia de copii de totū calibrulū, mic și mari, unulū acum băețandru, cu pipa în gurā, ședea în otruță lângā hornū, őr — cum mi-se pārū — preuteasa, cu unū prunōu în brațe, pe cuptoriu.

— „Una la mână!“ gāndii eu, aicea-i aicī, guvernoriule de culturā...“

Nici una, nici douē, preotulū — îndreptatū cātră preoteasa de pe cuptorū — il őrise: „Dumnealū vrē sē-ți fiā dascālū la bāeți, e feciorulū lui bādea

După mai mulți ani de căsătorie, îi veni în gând să se despartă de soția sa, sub pretextul, că ar avea remușcări, că a luat în căsătorie pe cumnata sa numai în urma dispensațiunii Papei. Pe lângă motive politice, care se născură din neînțelegerea între el și împăratul Carol V, cauza despărțirii a fost iubirea sa către frumoasa Ana Boleyn, pe care dorea să o aibă de soție. Papa Clemente VII, fără de a căruia învoire nu se putea face această despărțire, fu adus în mare perplexitate prin cererea lui Henric. Dintr-o parte îi datoria Regelui mulțămire, și i-ar fi concesi cu plăcere despărțenia, dar dintr-altă parte se temea de mâniă împăratului, a căruia mătușă era Catarina. El șovăi din cauza asta mai mult timp, până ce se decise a însărcina pe legații săi Wolsey și Campeggio de a cerceta faptul și a și aproba despărțirea sub anumite condițiuni. Deoarece însă plenipotența era scrisă în două sensuri, Papa după câțva timp desființă comisiunea acesta de cercetare. În urma acesta Henric VIII scose pe Cardinalul Wolsey din postul său și-l secestră averea. Se adresă pe urmă la cele mai renumite universități spre a afla părerea lor despre aceea, decât este valabilă prima sa căsătorie și îi succese a primi ca răspuns unanimă declarație, că este nevalabilă. Și astfel Regele nu mai întârziă de a se căsători la 1532 în Noemvre cu Anna Boleyn.

Regele ținea foarte mult a avea și consimțământul cancelarului său, știind că prin acesta i-ar fi asigurată și vocea popoului. De aceea nu lăsa nici un mijloc neîntrebuințat de a trage pe Morus pe partea lui. Deja în anul 1529 îi predase marele sigilul al statului, o distincțiune, ce până atunci n'au avusesse nimeni. Morus însă nu se bucură de locul de acesta. Inse nu putu s'o refuze fără a vătămă pe Regele.

La întrebarea, ce i-o adresă însă regele, ca să se pronunțe relativ la căsătorie lui, Morus multă vreme nu răspunde. Abia târziu, după ce îi făcu de datorie a răspunde cu totă franchețea, răspunde Morus, că nu poate nicicum consimți la pasul monarchului. Henricu increți fruntea, der spera că va reuși să schimbe părerea cancelarului său. Într'aceea eliberă Henricu Englitera de sub suzeranitatea Papei și se declară pe sine însuși ca singurul cap al bisericeii. Din cauza acesta Papa îl anatemiă. Henricu îi răspunde urmărind sălbatic pe catolic.

Morus însă se vedu îndemnat după

tote aceste întâmplări a demisiona din postul său. Acesta faptă plină de caracter e ou atât mai măreț, cu cât prin acesta venitul lui se micșoră astfel că abia își putea acoperi cheltuielile necesare. Henricu îl concedi, însă forte fără de voie și încercă totuși pentru a-l reține în post, însă înzadar. Poporul își tălmăcea această retragere în sensu forte nefavorabilu regelui; acesta sêmți aceasta și se mâniă și mai tare. El se cugetă însă, că nu va fi bine se pășescă deodată cu totă severitatea în contra lui Morus, deci îl rugă încă odată cu binele. Morus însă se împotrivi cu totă tăria unui bărbat de onore; atunci urmară din partea Regelui amenințări, cari merșeră până la înspăimântarea cu morțe. Morus rămase însă neclintit. Atunci i se dădu Regelui unu prilegiu de a pune mâna pe omul, care nu vrea să se încovoiie. Ténera Regina avea să fie încoronată și Morus primi provocarea oficială să ia parte la încoronare, însă el nu se înfățișă. Acesta îndoi înversunarea. Morus dișe: „Vrea să mă înghiță, acesta nu-o potu împiedeca, der cu ajutorul lui Dumnezeu vomu îngriji, ca să nu mă necinstescă.“

Curându după aceea ceru Regele dela supușii lui să jure pe statutul de succesiune, prin care se recunoscă ca valabilă despărțirea lui de Catarina și căsătorie lui cu Anna Boleyn. Toma însă declară, că nu va depune acestu jurământ în contra conștiinței sale. Acum îl avea la mâna. Acestu refuz al lui Morus fu luat ca trădare ascunsă și după legi îl puteau nu numai închide pentru viață, der puteau să-l secestreze și totă averea. De aceea nu mai întârziară și-lu arestară.

La intrarea lui Morus în închisore portarul, după unu vechiu obicei, ceru să-i dea lui, arestatul, mantaua sa. Ridându își desbracă Morus mantaua și dișe:

„Imi pare rău numai, că nu e mai bună. Inca odată se mai încercă Regele a face ca postul său cancelar să se schimbe părerea și-lu asigură, că atunci îi va ierta totul, ba îl va și recompensa, — înzadar. Chiar și ficia lui favorită, Margareta, pe care o trimiseră la tătăl ei în închisore, ca să-l înduplece, se întorse fără ispravă. Ilu amenințară din nou — înzadar. „Sei ce mă așteptă“, răspunde el, „der frica de morțe nu-o cunosc.“ In fine veni soția lui la el și-lu încercă cu imputări, — Morus rămase nemiscat. „Cătă ai

crede tu, că așa mai putu trăi eu fiind liber?“ întrebă el pe soția lui, care plângea. — „Celu puțin încă 20 de ani,“ îi răspunde ea. — „Intr'adeveru“, replică Toma, „decă ai fi dișt câteva mii de ani, totu ar fi mai mersu, și totuși ar fi unu rău neguțătoru acela, care pentru câteva mii de ani ar da viața vecnică.“ In fine veni la el secretarul de stat Cromwel și întrebuință totă elocința sa terminându cu o energică amenințare. Morus răspunde însă forte liniștit: „Fia-care să lucre după cum crede că pote să răspundă inaintea lui Dumnezeu; decă n'ajunge acesta pentru a-mi scăpa viața, atunci facă regele ce o voi cu sormanul meu corp. De-ar da Dumnezeu numai să-i fia morțea mea spre folos!“

Patru-spre-șce luni îl ținură închis pentru a-l muia. Morus se împotrivi tuturor încercărilor. Fu executat inaintea ferestrei lui unu condamnat la morțe, soț de principii al lui, și i-se spuse, că totu aceeași sorte îl așteptă și pe el. Morus răspunde: „Ei bine, într'unu asemenea castu pote omul să se pierdă capul și totuși să nu păgubescă nimic.“

La 1 Iulie 1535 fu tras inaintea acelei judecatorii, unde a funcționat el mai înainte ca celu dintăiu, fiind aplaudat de tot. Era vorba să-lu sdrobescă asprimea legii. Spre a mări și mai mult impresiunea, acestei asprimi, duseră pe multu cunoscutul bărbat pe jos din Tower prin cele mai umblate strade până la Westminster.

Fața lui palidă și slăbită, și bătăul cu care își sprijinia umbletul lui nesigur, arătau câtă a trebuit să sufere. Cu toate astea, expresiunea veselă a feței lui era neturburată. Sentința lui era deja pronunțată, de s'ar fi apărut ori și cum. Ea cerea morțe prin ștrângu și tăierea trupului în patru bucăți. Capul se fia pus în țepă și espusu în public. Liniștitu ascultă Morus groznică judecată.

După judecare, Toma fu dusu erași în închisore. Inaintea lui se purta, după obiceiul de atunci, barda călăului cu tăișul îndreptat spre el, în semn, că e condamnat. Pe drumu așteptă ficia favorită a nenorocitului tată, străbătut prin mulțimea, care privia cu gurile căscate, și printre păzitor și plângându se aruncă în brațele lui acoperindu-lu cu sărutari. „O, tatălu meu!“ acestea au fostu singurele ei cuvinte. Cu tăriș redică Morus pe nemângăiata copilă, care căduse în genuchi, îi dădu binecuvânt-

tarea sa și-o consolă. In fine smâncioră pe fată cu puterea de lângă el. Er juru împrejur plângea poporul, chiar și gâții nu se puteau reține a nu vërșă lacrimi. Acesta a fostu cel mai greu momentu pentru Morus. In închisore scrisu cu cărbune cea din urmă scrisore către ai săi. Cu o devoțiune mișcătoare și resolută îi incredință în grija Atotputernicului.

Unu esemplu de neînfrântă veselie a inimei dădu el în ziua din urmă. Se răspândi adecă faima la curte, că Morus și ar fi schimbatu părerea și acesta ar fi diș'o însuși. Numai decătu trimiseră la el pentru a se incredința. Toma dădu din capu cu unu suris amar. „Intr'adever eu mi-am schimbatu părerea“ dișe el, „căci la începutu voiam să mi radu barba inaintea de a merge la locul de osândă, der acum totuși găsescu mai cu cale ca barba mea să aibă aceeași sorte, ca capul.“

Regele a schimbatu pedepsa de morțe prin ștrângu în morțe prin barda călăului și în 6 Iulie a. 1535 se urcă Morus pe esafod. Când in dimineța zilei din urmă bərbierulu îl întrebă decă nu voesce să se taiă perulu, elu îi răspunde: „Amice, gândesce-te, că eu și cu Regele purtăm pentru capul meu unu procesu, de aceea nu voescu ca până ce nu se va fini acesta să mi facu cheltueli din cauza lui.“ — Cătră călăulu, care după obiceiul de atunci veni să-i ceră iertare, pentru că-i va tăia capulu, dișe: „Aibi curagiu și nu tremura. Gâtulu meu e scurtu, pentru aceea pregătesce-te să te reușescă cu onore.“

Punându și capulu pe trunchiu, rugă pe călău să aștepte numai atâtă până, își va da barba la o parte „fiindcă“ — dișe el — „ea nu a comisă nici o trădare“. . . . O lovitură și barda despărți capulu de trup. . . .

Astfelu se sfârși Toma Morus, podoba țerii lui, a veacului lui, o pildă înaltă de tărie de caracteru bərbătescu. (După Teod. Winkler.)

Vorbe înțelepte.

Istoriore înțelepte, culesi și prelucrate pentru popor de Silvestru Moldovanu.

XV.

Crucea creștină.

Trăia odinioară într'o țară depărtată de la noi, unu pașă turcescu, forte puternicu, der tiran, mai cu sêmă cu creștinii, cari se aflau sub stăpânirea lui. In orașulu, unde locuia acestu pașă, se

— „a-az.“
„A doua slovă se chiamă buchî, dișeți: buchî!“
— „bu-uchi.“
— „Care iântșia slovă?“
— „bu-uchi.“
„az, mă!“
— „a az.“

Și totu așa și mai departe, întrégă luna, în care băeții cu mare greu ajunseră a cunoșce slovele până la Ijéta și a lega ceva și buchî: az ba-ab vide az-va. Copilele, și mai alesu cea mai mare, sloveniau deja binișor.

Ca să ajungă însă mai curându la sfârșitul „cursului“ meu, trecu peste necazurile vieții și ale traiului, ce-lu aveamă aici, între cari necazuri avea și cortulu unu rol însemnat, și voiu să pomenescu de alt-ceva.

Forestierulu fondulu de acolo, unu om de nemu aristocrat din Transilvania, întelnindu-mă odată, cam curându după venirea mea aici, și aflându dela mine, că-su studentu și încă fostu unu an și la filosofie, se bucură, cum dișe el, că are cu cine vorbi latinesce, ba cunosceam și limba polouă, pe care o scia și densusu, ca fostu pajă la principele Czartoryski. Astfelu mă invită la sine și de acolo înainte, în toate sêrile, când era vreme bună, trecea pe lângă

„Academia“ mea, mă striga din drum și eu mergeam cu el la plimbare, de unde întorcându-ne, mă lua la sine și cinam la el. De multe-ori mă invita și la prânđu.

Acestu bărbat vorbea latinesce, românesce, polonesce, nemșesce, unguresce și franțuzesce, der toate aceste limbi le vorbea slabu așa că nevenindu-i unu cuvânt în minte în limba, în care vorbea, lua din alta a treia, a patra și mai departe, elu era adecă unu „turnu babiloniu“, der altmintrea de oelu mai bunu nume; era de toți sciutu până și 'n țera ntrégă. Acestu bunu și nobilu bărbat era însă nefericitu, căci soția lui zăcea bolnavă acum de două-deci și șese de ani și era și densă de nemu mare, cu care se insurase în Polonia, fiindu elu cum dișeu, pajă la pretendentulu de tron alu Poloniei, principele Czartoryski. Avea o inimă și unu caracter forte nobilu, era îndurătoru către sărac și omenosu către oricine. Aușind elu, de multele mele pățenii, îi căștigaiu totă simpatia și, cum se arătă mai târziu, și iubirea.

In urmă sfârșii cu mare greu și necaz cele patru luni; atunci mă dusei la pupa și-i dișeu:

„Părinte, etiă mi-am făcutu tainulu, acumă-i să mă duc, că în curându se

incepe și a mea școlă. Te rog, dă-mi mărturia!“

— „Te duci?... tfu, tfu!... apoi, bine.“ Imi aduse șese-spre-șce sorocoaveți, mi i puse pe masă rându și-mi dișe: „poftimă simbria pe patru luni, der mărturia nu ți dau!“

Gândiam de-odată, că elu glumesce și tăcându puțin, dișeu: „Doră numai șăguesci părinte; d'apoi ce vorbă am avutu, când am venită încoco?“

— „Vorbă, nevorbă, mărturia nu dau; sei eu unde ai fostu astă-ernă? se 'ncapă într'unu cramanariu?“ Imi întorse spatele și se duse...

„Na-ți-o bună!“ gândii eu necăjită, d'apoi asta ore ce-i, și eu acum ce să mă facu?!

Ca buimăcitu de vorba popii eșii după el; elu nicăiri; mă dusei în casă, mă rugai la prețesă să interviă, ca să-mi dea preotulu mărturia făgăduită.

„O, domnule“, dișe ea biata necăjită, „da nu veđi domniata de patru luni, ce ești la noi, ce am și eu și cine-i preotulu meu? Avut'am și eu traiu și înțelegere cu densusu de două-deci de ani, de când m'a luat? Avut'am eu măcaru o di bună cu el? of, of, părinții mei nu m'au măritat, da m'au înecat! Mai rog-te der d-ta; der eu nu ți-oiu putu ajuta

nimicu, pe mine elu nu mă bagă nici într'o sêmă!“

„Afferim!“ dișeu și eșii pe ușă. Merseii în bordeiulu meu (acum nu-i mai diču academia), unde plin de amărăciune și zăpăcălu nu sciam de ce să mă prind. — Mă pusei pe pat, imi luai capulu în mâni și eram apröpe desperat.

— „Bună ziua!“ imi dișe da-odată unu bietu sergentu bėtrănu, de multu eșit din miliția, care scria la bunulu Forestieru și pe care Forestierulu îl susținea cu patru copii, căci era veduv.

„Ce ți i?“ dișe elu către mine, „că ești așa de palid și schimbat.“

„Auđit'ai, domnule una ca asta“, răspundeii eu și-i povestii necazulu meu întreg.

Bėtrănu lu mă ascultă cu atențiune și trântindu o sudalmă milicărescu, se duse. Eu începui a-mi stringe puținele lucruri, ce le aveam; le legaiu la unu loc și apoi mă dusei să caută pe popa și să-i mai ceru mărturia, der popa totu nicăiri! Vinu erași în bordeiu, unde audu unu păduraru dișendu dela ușă: „Te poftesce, domnișorule, domnulu Forestieru.“

Mă dusei cu legătura subsoră, o lăsaiu în tindă pe unu scaun și intraiu în căntălărie, unde de regulă ședeu

afla și unii negustori tineri, pe care cu toate că era creștin, pașa 'lu iubia, fiindcă tinerul seia să-i facă toate pe voi. Tinerul acesta locuia într-o casă cu bătrânul său părinte și anume așa, că bătrânul ședea în rândul al doilea adevărat în rândul de sus al casei, care era mai frumos și mai cu tihnă, er tinerul ședea de desubt.

Odată, însurându-se tinerul, ruga pe tatăl său să-i deie locuința sa pe câte-va săptămâni, încredințându-l, că dacă va trece vremea acesta, o va deșerta ca bătrânul să se potă muta erăși în ea. Bătrânul se învoi și se strămută din jos, cu toate, că fiindu dată din sus, nu-i prea era îndemână.

Trecându vremea hotărîtă bătrânul aduse aminte fiului său, că trebuie să-i deșerte locuința, der tinerii 'lu rugară să le-o mai lase pe alte câteva săptămâni. Bătrânul se învoi și de astă-dată.

Când însă trecu și sorocul al doilea și bătrânul 'și ceru dreptul său, nemulțumitorul fu 'lu înfruntă cu vorbe aspre, dîcîndu-i să nu mai cuteze a-și pretinde locuința, și să ședă acolo, unde se află acum.

Pașa află în curîndu despre purtarea acestă necuviinciosă a tinerului negustor, față de bătrânul său părinte și îndată îl și chemă la sine.

Când tinerul întră în curte găsî pe pașa încunjurat de sfințicii săi; pașa îndată cel'lu zări, îl întrebă rîstît:

— De ce religinne ești tu?

— De religiunea creștină, precum scii Măria-ta răspuse tinerul cu glas tremurător, căci vocea aspră a pașei 'lu făcu să se cutremure.

— Dacă ești creștin, îi strigă din nou pașa, ian fă-ne semnul creștinesc, ce-lu făcu creștinii, când se închină.

Tinerul făcu semnul crucii cu mâna tremurătoare.

Nu-i destul, dîse din nou pașa, și cuvintele, cari însoțescă acestu semn.

Tinerul făcu din nou semnul crucii dîcîndu cu glas tare cuvintele:

— În numele Tatălui și alu Fiului și alu S-lui Duchu.

— Hah! ticălosule, ce însemnă acesta sberă pașa de să cutremură zidurile curții nu vești tu, că „tatăl“ este pe frunte sus și „fiul“ este pe peptu, jos; Du-te acasă și dacă până mâne nu va fi și la tine acasă așa, precum îți arată semnul crucii, va fi vai de tine, căci nu-ți va sta capul unde stă.

Tinerul recunoscu greșela sa față de bătrânul său tată, se grăbi acasă și se rugă de iertare cu lacrimi în ochi pentru purtarea sa necuviinciosă și desertîndu locuința bătrânului, 'lu lăsă să se mute erăși în ea.

Părinții sunt cei mai mari binefăcători ai noștri pe pămînt; ei ne dau viața și ei ne povățuiesc și ne îndrăpță, din lăgănu și până când se alege din noi omenii, ocrotindu-ne și ferindu-ne de rele și îndrăpțindu-ne pe calea binelui și a adevărului? pentru aceea a-i bajocuri și a-i necinși este cea mai mare necuvință și cine îndrănesce a o face acesta nu va scăpa de pedepsa lui D-șeu.

XVI.

Moșul și nepotul.

Era odată un moș bătrân și slab încât de slab ce era îi tremurau mâinile și picioarele și nu aușia, nici nu vedea bine. Când se punea la masă se mânca cu feciorul său și cu noru-sa, se întempla uneori, că vărșa mîncarea din pricina slăbiciunii.

Tinerii dela o vreme nu lă mai suferiră cu ei la masă, ei îi dedia să mânca la vatra cuptorului. Odată apoi s'a întemplat, că bătrânul a scăpatu din mîni blidul, din care mânca și l'a stricat; nora-sa cătrănită, îi cumpără un blid de lemn, pe care de aci înainte nici nu-lă mai spăla.

Când prîndia odată, tinerii la masă, er bătrânul singur la vatră, etă că băiatul lor, care se juca prin casă, aduna bucățele de scînduri și le potrivea la olaltă, vrîndu să le icuiască.

— Ce faci tu, măi? 'lu întrebă tatăl său, veșdîndu că se meșterese.

— Vreu să facu o trocuță, dîse băiatul.

— Ce să faci cu ea? întrebă din nou tată său mirat.

— Vreau să am din ce să vă dau de mîncare când voi fi mare și voi vești fi bătrîn, ca moșul, dîce băiatul.

Tinerii aușind aceste vorbe neașteptate de la micul lor băiat, simțiră muștrare în suflet și privîndu uimiți unul la altul, își dîseră:

— Dreptu are băiatul nostru; ce facem noi acum bătrânului nostru tată, pôte să ni se întorcă la bătrânețe și nouă ca imprumut; reu am făcut, ce am făcut.

Și din acelu ciasu primiră pe bătrân erăși la masă și-lă grijiră și cinstiră cum se cuvine, până la morte.

Când facem vre-o faptă necuvințiosă, Dumneșeu ne arată greșela prin semne și ușor putem să ne îndrăpțim.

ANECDOTE

adunate de Dorina Rațiu.

Mirabeau avea ca copil o fisionomie, care esprima multă mândria și hotărîre, așa că priunțul Condé își propuse să-lă pună la probă.

„Ce-ai face tu“, îl întrebă priunțul „dăcă ți ași da o palmă.“

Mirabeau fără a se gândi îi răspuse:

„Inainte de inventarea pistolului întrebarea D-tale m'ar fi adus în perplesitate.“

Chateaneuf, un curtean dela curtea lui Ludovic al XIV-lea era de nouă ani, când îi se puseră mai multe întrebări grele la esamen; el la toate răspuse bine, fără multă ougetare.

„Eu îți voi da o portocală,“ dîse în urmă esaminatorul „dăcă imi vei spune unde este Dumneșeu?“

„Eu“ răspuse copilul îndată „îți dau D-tale două portocale, dăcă imi vei spune, unde nu este Dumneșeu.“

Când aușise scriitorul Compigny, că marele actor Talma a murit și nu i-a testat nimic, strigă mînios: Cum se pôte să nu moștenescă nimic dela un om, la care prîndiam de trei ori pe săptămînă?

După nenorocosa campanie din Rusia, Napoleon, sosîndu într-o sanie la marginea riului Nimen, întrebă pe luntrașu:

„Trecut-au mulți desertori francesi până acuma?“

„Nu“, răspuse acela. „D-ta ești cel dîntîu.“

„Spune-mi Ioniță, ce te vei face tu?“

„Soldat.“

„Ei, însă atunci vei fi omorît.“

„Omorît? Prin cine?“

„Prin inamic.“

„Ei bine, atunci voiu să mă facu inamic.“

Un student avîndu lipsă de parale, își vînduse câteva cărți.

„Bucură-te tată“ scris el părintelui său, căci eu trăiesc deja din „literatură.“

Cineva aușise că Rubens cu-o singură trăsătură a penelului este în stare a schimba o față rădătoare de copil, într'una plîngătoare.

„Mie nu imi trebuie penel“ dîse el — „acesta o potă face și cu o nua.“

„Fii bună amica mea, și imi imprumută o carte din frumoșă-ți bibliotecă.“

„Imi pare rău, însă nu pot, deorece cărți imprumutate rar se inapoiéză; vești biblioteca mea încă este adunată din cărți imprumutate.“

Un agent, dela o societate de asigurare în contra focului, merse la un fabricant de țigări, și îl rugă să se asigureze, însă fabricantul nu se învoi.

„Cugetă, ce pagubă mare vei ave dăcă îți va arde marfa?“

„Nu, căci eu am totu Havanna à 3 cr. și acelea nu ard chiar dăcă le aprînd; așa-dără e de prisos să mă asigurăz.“

POVEȚE.

Cum se facem, ca vacile să dealapte mai multă și mai bună?

Până acum se credea, că nu se plătesce a da ovêșu vitelor cu corne, deore-ce e prea scump. Prin încercările mai noue însă s'a constatat, că a da ovêșu vacilor cu lapte nu numai că nu este în pagubă, der e chiar cu folos. Profesorul Mărcker dela șola superioară de agricultură din Halle a făcutu în privința acesta o încercare în următorul mod: În două grajduri deosebite elă a ținut câteva unu anumitu număr de vaci cu lapte de același soi, atât unora, cât și altora li-a datu același nutremînt, cu deosebire numai, că vacilor dintr'unu grajdă a lăsat să li-se dea în fiă-care și câteva unu chilogram de ovêșu. În urma acesta s'a convîns, că vacile, cărora li-s'a datu ovêșu, nu numai că au datu lapte mai mult și mai gras, der atât laptele, cât și untul dela ele a fostu de unu gust mai bună, decât laptele și untul dela vacile, cari n'au mîncat ovêșu. Nu mai incape așa-dără nici o îndoelă, că nutrețul de ovêșu contribue la îmbunătățirea laptelui.

—x—

Cum se taie sticla cu fôrfecele?

Se ia într-o mână o bucată de sticlă, er în cealaltă fôrfecele. Bagî apoi ambele mîni într'unu vas cu apă, așa că apa să acopere și sticla și fôrfecele și și partea din jos a mânei. În modul acesta se pôte tăia sticla în ori ce direcțiune.

—x—

Cum poți rotunzi vasele de sticlă?

Vaselor de sticlă, ce nu se pot întrebunța din cauza colțurilor, li-se pot tăia ușor colțulu în modul următor: Se aședă vasul de sticlă pe o masă horizontală seu oblă, se tîrnă apoi în vas uleiu de lemn până la înălțimea, unde voesci a tăia vasul, bagî apoi în vas unu feru înroșit în foc și la mo-

mînce și dormea Forestierul. Dau „bună ziua“, el nu mi răspunde, ci umbla ou pași apăsați prin casă, tocîndu-și numai din când în când ochilarii de aur. Sergentul sta smerit lângă ușă. Cunoscuin, că Forestierul e de ceva forte mînios. Stete apoi locului, se uită la mine cu ochi ca încruntați și-mi dîse cu glas mașcat și tremurător de mîniă: Ședî și serie mărturia; scie, că la mine ai invetătu copii totă vremea cătu ai absentat dela șolă; scie, cum îți trebuie, sergentul o va decopia!“

Vruin să observ ceva, căci Forestierul n'avea nici unu copil, deră sergentul imi făcu semn să tacu, să șed și să scriu... Scrisei deci, că adevărat la densul, la Forestierul, am invetătu copii unu lan întreg și m'am purtat bine; vruin apoi să-i citesc, ce-am scris; el însă umblînd încă totu prin casă și mînios de totu dîse cătră sergentu: „ședî și prescrie!“ apoi eși afară și strigă pe pădurar, să-i cheme pe vornicul comunal. Reînter în cancelariă, sbură iuți peste scrisoarea sergentului, subscrise latinesc: *Franciscus Palfi de Poliany, c. r. Silvarius ac Geometer*; scose apoi inelul de pe deget și 'lu apăsa pe oeră roșă lângă numele

său. Veni și vornicul, se închină submis și Palfi 'i dîse apăsatu:

„Mărtine, ești tu creștin?“

— „Da, creștin, Domnule.“

— „Iscălesce-te acolo lângă numele meu și pune-ți pecetea!“

— „Da mă rog, domnule, ce să iscălesc?“

Palfi strigă atunci unicul cuvînt: „pomană!“

— „Unde ești măria-ta iscalit, nu pôte să fiă ceva rău“, dîse vornicul, iscali cu greu cum putu, puse pecetea, se închină, se uită la mine și eși. Bunul Palfi îdoi hîrtia și dîndu-mi o dîse:

„Ia, mergi, invetă și te potă bine, eu cât voi pute te voiu ajutama.“

Imi dede mîna și cu „Dumneșeu să-ți ajute d-tale și mie!“ puse în mîna mea douăzeci și cinci de lei în sorocovești!

II.

Mersei, pré fericit, dreptu acasă și de acolo la Cernăuți; mă inscrisei de nou la anul înteu de filosofie, am fostu primitu deocamdată provisoriu, pe urmă și definitiv. Finii anul bine scriind din când în când nobilului și generosului meu făcător de bine, care res-

pundîndu-mi așiderea din când în când, imi alătura și câteva o notă de „cinci“ seu de „dece“. În ferii venii la el mulțumindu-i de nou și prezentîndu-i testimoniul meu de succesu bun al anului scolaru finit. Petrecu la el vr'o câte-va zile, deră Forestierul imi opri cu totu adinsul să mergu la preutul și totu așa făcu și în celelalte ferii, până ce sfârșii toate studiile mele, deși în asemenea ferii mergîndu eu cu Forestierul la plimbare, treceam și pe lângă casa preutului.

III.

După-ce finii studiile, ajutorat numai de bunul forestier, de altă ajutorare nici nu mai aveam lipsă, căci așid în anul al doile al filosofiei fui primitu în Seminaru, după-ce, dîc, finii studiile, mersei cu absolutoriul la făcătorul meu de bine, ca să-mi mulțumesc. El, bietul, lacrimă și-mi dîse: „Et ego tibi gratias ago, quod mihi possibile fecisti et me aliquid boni facere, contentus, imo felix sum!“... Mă cuprinse și mă sîrută.

Mai rămăi la mine? mă întrebă Palfi.

— „Dăcă voesci“, răspusei eu, „așa!“

— „Să se ducă birja“, continuă el,

„te-oiu trimite eu cu a mea trăsura“.

O, deră la ce rămăsei eu acum, ce urmă, ce avui a păți! A două-zi, adevă după dejun, vedeam, că Forestierul era neliniștă și turburat. La o vreme imi dîse serios: „Acum du-te la preutul și cere pe Ileana, tata cea mai mare, de soția!“

Căscaiu, pare-mi-se, gura și ochi la el și dîsei: „Domnule, cum așa, eu am acum mirasă!“

„Făcutu-ți-am bine?“ replică el și mai serios, „spusu-mi-ai că-mi vei rămăni mulțumitor totă viața?... Altă mulțumită nu-ți ceru, decât să-mi implinesci dorința mea acesta.“

— „Domnule Forestier!“ dîsei eu îngăimăcit și chiar și spăritu de pretensiunea, ce-o aușii. El însă imi curmă vorba și cu unu felu de supărare imi dîse: „Nu-mi implinesci unica-mi dorință?“

Ce să facu capul meu!.. Mă gândii, mă rîgândii. În fine imi plesii prin creier ceva: „Lasă, voiu cere eu fata, der așa, că ori nu mi-a da-o popa, ori n'a merge ea după mine“, gândii eu. Sciam adevă, că popa, almintrelea bogat, putredu de bogat, căci avea ergheliă de cai și cîredă de vite albe, apoi și stăna sa de oi, der că-i sgărcit pslă!

mentu partea vasului, ce trece peste uleu, cade josu. E neaparatu de lipsa a pune vasulu asa, ca suprafata uleiului se fia deplinu dreptu seu horisontalu, caci la casu contraru taietura in locu de unu cercu, va esi o clipsa.

MULTE SI DE TOTE.

Trenu manatu prin apasarea aerului. Genialulu constructoru Locher voese se facu in Elvetia unu drumu de feru, care se mergu dreptu pe verfulu muntelui Jungfrau. Calatori voru fi scoboriti si suiti pe munte prin douu tevii ca un tunelu, ce se voru construi in forma de cercu cu o largime de 3 metri. Cu ajutorulu apasarei aerului se voru mana prin tevile acestea vagone cilindrice de 20 metri de lungi, in care voru incapa cate 50 de persoane. Unu vagonu pentru 50 de persoane va avo greutate cam de o sutu de mii de chilogramme. Pentru ca se ajunga vagonulu susu, se cere numai o apasare forte mica, si anume 900 de chilogramme pentru o suprafata de unu metru quadratu, seu a de cea parte dintru atmosfera. Pentru ca trenulu se percurgu drumulu de 6000 metri de lungu, suntu de ajunsu 15 minute. Cand se scoboru vagonu in josu, i se pune inainte o apasare de aeru de 1/12 atmosfera si prin acesta scoborirea se face cu aceeași iutime, ca si suirea. Prin cele douu tevii cilindrice se potu sui si scobori intru ora cate 200 de persoane.

Unu ordinu germanu pentru trei scarabusi. Arhitectulu statului W. din Berlin, i disparusese, acum cate-va luni, ordinulu Vulturului rosu, ce i fusese conferitu de impertatu. Nimeni nu stia cum a dispurutu si unde pote fi.

Intruna din zile se prinse in curtea palatului unu baetandru cu ordinulu perdutu, pe pieptu, intrebatu de unde lu are, spuse cu lu a cumpertatu de la studentulu Max. (fiulu unui prietinu alu arhitectulu W.) pe prealulu de... trei scarabusi. Nicu odata n-a cumpertatu c neva unu „ordinu“ asa iestinu.

Familia impertatului Germaniei este una dintre cele mai numeroase. Aprope fia-care anu impertatesu dobandesce cate unu copilu, asa ca zilele trecute impertatulu a pututu se si vadu pe alu sezelea baiatu. Deci elu nu se teme, de siguru, ca va muri fara mostenitoru.

Eta baietii Impertatului Germaniei: Frederic Wilhelm nascutu la 1882, Eitel Frederic nascutu la 1883, Adalbert nascutu la 1884, August Wilhelm nascutu

la 1887, Oscar nascutu la 1888, si celu care s'a nascutu acum.

Cadavre schimbate.

Diarulu „La Bulgaria“ din Sofia istorisesece urmatoarea curiosa intemplantu: De curendu a muritu in Nizza o fatu germanu anume W. Mama ei, care locuesce in Potsdam telegrafiu la Nizza, de a se espedia cadavrule ficei sale la Potsdam. Ajugendu osoiugulu la Potsdam, mama ilu desfacu, spre a mai vedu inca odata pe fata ei. Mare fu insu mirarea ei, cand in loculu fetei vedu cadavrule unui oficeru rusescu in uniformu. Antreprisa de pompe funebre din Nizza din erore a espediitu cadavrule tinerei fete la Smolensk (Rusia), er pe aceia alu oficerulu rusu la Potsdamu (Germania). Dupu ce aflu mama fetei acesta gresela, telegrafiu la Smolensk rugandu-se a i-se trimite cadavrule ficei sale la Potsdam; de acolo primi insu raspunsulu, ca ficia ei a fostu dejaimormentatu la Smolensk, cu tote onorurile militare, ce i-se cuveneau oficerulu rusu.

0 milionaru in manastire.

Se scrie din New-York (America), ca o milionaru a intratu in tagma calugarescu. In bisericea manastirii din Pittsburg se va calugari in luna Februarie D-sora Kate Drexel seu sora Caterina, cum se numesce acuma, si totdeotatu va preda intraga ei avere de 6-7 milioane de dolari noulu ordinu alu savoriloru sfincieloru Taine. Scopulu acestui nou ordinu de calugariete este imbunetateirea starei Indianiloru.

Calendarulu septemanei.

Table with columns for dates (Dec 28-31, Jan 1-3), names (Prof. Ageu, Prof. Danil, Mart Sebastian, Mart Bonifacie, Mart Ignatie, Mart Iuliana, Mart Anastasia), and other details like 'Sorele' and 'Calendarulu Iulianu'.

Tergulu de rimatoru din Steinbruch. La 20 Dec. n. starea rimatoriloru a fostu de 90.811 capete, la 16 Dec. au intratu 825 capete si au esitu 917 remanendu la 16 Dec. unu numeru de 96719 capete. Se notezu: marfa ungurescu veche, grea dela. 42 pana la 42 1/2 cr. marfa ungurescu tineru grea dela 42 1/2 cr. pana la 43 cr., de mijlocu dela 43 cr. pana la 44 cr. usora dela 44 cr. pana la 44 1/2 cr. Marfa feranescu grea dela - pana la - cr. de mijlocu dela 42 1/2 cr. pana la 43 cr. usora dela 40 cr. pana la 41 cr. Marfa de Romania de Balkony grea dela - cr. pana la - cr. transito mijlociu grea dela - cr. pana la - cr., insu transito usora dela - cr. pana la - cr. transito dto teposa grea dela - cr. pana la - cr. transito mijlociu dela - cr. pana la - cr. Marfa serbescu grea dela 41 1/2-42 cr. transito, mijlociu grea dela 41-41 1/2 cr. transito, usora dela 39-40 cr. Porcu Ingrasatu de unu anu dela - cr. pana la - cr., Ingrasatu cu cucuruzu dela - cr. pana la - cr., Ingrasatu cu ghinda dela - cr. pana la - cr. Cantaritu a garu cu 4 1/2.

Bursa de marfuru din Budapesta dela 20 Dec. n 1890

Table with columns for grain types (Grâu Bănăţenesc, Grâu dela Tisa, etc.), quality (Calitatea per Hect), and price (Preţul per 100 chilogr. dela până).

Produce div. soiulu Cursulu

Table listing various products (Sem. de trif., Luţernă ungar., etc.) and their prices.

Cursulu la bursa de Viena

Table with columns for gold (Benta de aur), silver (Benta de hartia), and other market data.

Table listing various financial items and their values, including amortization of debts and interest rates.

Bursa din Bucuresci din 23 Dec.

Table with columns for values (Valori), percentages (%), and exchange rates (se cump).

Cursulu pietei Braşov

Table listing market prices for various goods in Braşov.

Proprietaru: Dr. Aurel Mureşianu. Redactoru responsabilu interimalu: Gregoriu Maioru.

Esii si me duseiu. „Banu, zestre, nu cere“ striga, Palfi dupa mine, „cata se capei numai fata, de cealalte voi griji eu.“ „Aşa?“ gandii eu, „inca si asta buna!“ Ajunsu la ograda preutului, ce vedu ograda maturata si popa imbracatu in atereu si caţaveica, si peptenatu, incalţatu, apoi si fara ciubeuca'n gura imi viue inainte! „Nu-i altu“, gaudiu eu, „decatu, ca lucrulu cu insurarea mea cu fata popii este pusu la cale pe dupa spatele mele, contandu Forestierulu la indatorirea mea catra densulu. Popa-mi dise de departe inca: „Me bucuru, poftimu!“ „Buna ziua parinte!“ „Multamescu! multamescu?! ha, ha, da cum te-ai mai schimbat! poftimu!“ „Nu m'am schimbatu, parinte, sunt totu acela, numai de, şese ani de-atuncea“ — si intrai in casa, nu in camera cea mica, care o veduiu grijitu, cu zestrele pana in podu si cu rochiu inşirate pe parete. „Ne-ai uitatu cu totul, domnule“, dise popa, dupa ce intraramu in casa. Eu zimbiu si-i raspunseiu: — „Ah, da cum s'ar pute se ve

uitu nu v'am uitatu, dovada ca eta am venitu la d-vostra.“ Intru apoi preutesa, imbracatu si ea biata, cum inca nu o vedusem, in fusta, scurteica si tulpanu pe capu. Ne dederamu bineţele, vorbiramu ceva, Ileana? eta-o si ea fatu mare, vine si aduce unu paharu de apa pe-o farfuriu si cateva bucattele de zaharu; se uitu, roşitu la fata, la mine, dede „bunu ziua.“ „I-lu cunosci, Ileanu, pe domnulu teu invetatoru!“ dise preutesa catra fatu, „Iata-lu, catu-i de...!“ dise si esira si ea si preutul, lasandu-ne pe mine si pe fatu, numai amendoi. — „Ai capatatu cuventu dela fatu si dela parintu?“ me intreba Palfi cu glasu tare, esindu-mi inainte. — „Capatatu si nu prea domnule Forestieru,“ diseiu eu. — „Cum asa?“... Mie mi-a spusu popa, ca si elu si preutesa si fata te vreu. — „Vreu“, raspunseiu, „dera ei asa vreu, cum eu nu o potu vroi. Popa-mi da acea caruta, ce o capata elu destre cu preuteasa sa, cand s'a insuratu. Apoi pe acea caruta dormu, cam totu de pe atunci, gainele, si apoi mie o arcu de a lui Noe nu-mi trebuie. Apoi mai dice

popa, ca nu-mi da alta zestre mai multa, decatu cincideci de galbeni, doue iepe, doi boi si doue vaci. Domnule, eu fruntaşu in seminaru si se me facu de risu cu asa o zestre? — „Nu banui, domnule Forestieru,“ te-am ascultatu ca pe binefacetoriulu meu, am cerutu fata si ea vre se mearga dupa mine, dera dicitu si sunt silitu se si remanu la ceea ce dicitu, ca fara de o mii de galbeni si pe langa ei si cealalte, tote potrivite.... — „Lasu, haideamu, aceea tr-am spusu, ca-i grija mea, haideam, vei capata tote...“ Nicu mai putuiu dice ceva, Palfi me lua de mana si... inainte! Pe drumu mai diseiu cateva vorbe, der Palfi se facea ca nicu nu me aude. — Intraramu la popa in casa totu in aceea odaita, si dupa cateva cuvinte dise Palfi catra preotu, carele ne condusesse in odae: „Apoi dumnealui, feciorulu meu, a farsitu şcolile, vre se se insore. Iti place?“ — „Place, domnule.“ „Frumosu-i?“ — „Frumosu.“ „Dai fata dupa densulu?“ — „Dau, domnule.“ „Vrei de ginere?“

— „Vreu, domnule...“ „Da marturia unde-i? Unde-i marturia, ce i-ai fagaduitu si apoi l'ai inşelat?“... Popa cãsoa gura si sta cu ea asa cãscatã. — „Marturia eu i-am datu, eu l'am facutu, ca acuma-i frumosu, cãti place si cã l'ai lua de ginere! Na dera acur ginere!“ Forestierulu dicitu aceste a popii cu degetele o figuru neesprimave. I mai dise o vorba dojenitoare si, la mi intorcendu-se, striga: „hai!“... Popa stete si remase ca pe ceea lume. Eu? — noroculu meu, ca nu-mi pusesemu palaria din manu, caci altmintrelea zapacitu de pacalitura indrasnetã a Forestierulu, nu seiu de n'ar fi ramasu acolo... Esiramu repede in ograda si de aici afarã pe portã, unde Forestierulu intorcendu-se catra mine, imi dise triumfatoru: „Şese ani am ganditu si am studiatu, cum se te resbuu: eta, — asa!... A doua-di plecaiu acasa.“ Iraclie Porumbescu.

No. 334—1890
cor. silv.

481,3—3

ESCRIERE DE CONCURS.

Posturile de vighilă silvanală sistematizate din partea jurisdicțiunii pe teritoriul comitatului Făgărașului, și anume 8 posturi de clasa primă și 13 de clasa a doua sunt de a se ocupa în cale concursuală.

Posturile de clasa primă sunt dotate cu câte 300 fl., iar cele de a 2-a clasă cu câte 240 fl. salară pe an.

Condițiunile de concurs sunt următoarele:

1. Viată nepătată.
2. Etate de 24 ani.
3. Depunerea esamenului de vighilă silvanală.
4. Corp sănătos, vedere și auz bun, adevărate cu atestată medicală.
5. Cunoscința limbii maghiare și române

Doritorii de-a concura sunt prin această provocată, ași înainta cererile provădate cu documentele, ce probează recerintele susnumite, la subscrierea comisiunii silvanale până la 15 Februarie 1891 stilă nou.

Se observă, că concurenții, cari încă nu au depus esamenul de vighilă silvanală, numai în acelă casă se vor lua în considerare decât nu vor fi din ajuns concurenți calificați, cari au depus esamenul amintit.

Din șediunța comisiunii administrative silvanale a comitatului Făgărașului ținută în Făgăraș la 12 Decembrie 1890.

Ioan Turcu,
președinte.

Forțe importante invențione contra slăbiciunii (impotență.)

Pentru Bărbați!

Cu **Potentator** c. r. pat. se vindecă bărbații imediat și durabil, fără urmări, la casuri unde nimic nu a ajutat, chiar cei slăbiți de mulți ani, sau cei cari a perdut puterea (o cură esternă, plăcută, neiritabilă, garantată de nesupărătoare) a se întrebuința 10 minute pe zi. Atestate dela cei mai distinși profesori, recomandați de către medici și mii de scrisori de mulțămire din partea celor ce s'au vindecat radical, recomandă fără interes întrebuințarea **Potentatorului** c. r. pat. Succesul durabil. Trimiterea cu poșta și pachetarea se face în modul cel mai discret. Conținutul și proveniența secretă. **Dr. CARL ALTMANN**, Viena. VII., Mariahilferstrasse No. 70. Broșure se trimite la cerere gratis și franco. 477,13—3

CEASORNICĂ cu mecanism pentru des-teptată, Anker, noptea luminătoră. Înălțimea de 8 centimetri, căsulia de metală nikel.

FABRICA DE CEASORNICI

a lui **EMIL MAYER**

Wien. I., Bauernmarkt 12.

Lista cu prețurile de fabrică pentru toate ceasornicele de perete și de buzunar gratis. 478,10—3

Ball-Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 6.35 p. Meter—(ca. 650 verch. Deffins)—verf. roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depôt G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Farmacia la „goldenen Reichsapfel.“ **I. PSERHOFER** Viena, I., Singerstrasse 15.

Pilule pentru curățirea sângelui, vechiu cunoscut medicament de casă ușor purgativ, mai înainte numite „*Pilule universale*“, merită cu tot dreptul numirea din urmă, de ore-ce în realitate sunt multe bôle, la cari aceste pilule au dovedit efectul în adevăr escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăte pretutindenea, de mulți medici prescrise și puține familii se vor afla, la cari ar lipsi o mică provisiune din acest medicament de casă escelent.

Din aceste pilule costă: 1 cutiă cu 15 pilule 21 cr., 1 sulă cu 6 cutii 1 fl. 5 cr., la trimitere nefrancate cu ramburs 1 fl. 10 cr.

Trimițându-se prețul înainte costă dinpreună cu espedarea francată. 1 sulă cu pilule 1 fl. 25 cr., 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. — (Mai puțin de un sul nu se poate trimite.)

Se face rugarea de a cere pilulele pentru curățirea sângelui anume (espres) ale lui I. Pserhofer și de a observa la aceea, ca etichetele de pe capacul flă-cărei cutii să fie provădate cu subsemnătura I. PSERHOFER, care se află și pe instrucțiune în colere roșie.

Balsam în contra degerăturii de I. Pserhofer, 1 borcanelă 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.
Sucul-Spitzwegerich, în contra catarului, răgușelei, tusei spasmodice etc. 1 sticlă 50 cr.

Alifă americană în contra durerilor reumatice, 1 fl. 20 cr.

Praf în contra asudării picioarelor, prețul unei cutii 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Balsam în contra gușilor, 1 sticlă 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de viață (Picăturile de Praga), pentru stomach stricat, contra nemisturii etc. etc. 1 sticlă 22 cr.

Minunatul balsam englezesc. 1 sticlă 50 cr., 1 sticlă mică 12 cr.

Prafuri în contra tusei etc., (Fakerpulver) 1 cutiă 35 cr., cu trimiterea francată 60 cr.

Pomada-Tanochinină de I. Pserhofer, cel mai bun mijloc pentru creșterea părului. Un borcan 2 fl.

Plastru-universal, de profesor Steudel, medicament de casă pentru rani, bube etc. 1 borcan 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare-universală de curățenie, de A. W. Bulrich. Un medicament escelent contra tuturor urmărilor misturii stricate. 1 pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci numite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate diarele austriace, și la casă, când unele din aceste specii nu s'ar afla în deposit, se vor procura la cerere cu promptitudine și cât se poate de estin.

Trimiterea cu poșta se efectuează grabnic, fiind prețul trimis înainte, comanda mai mari se efectuează și cu ramburs.

Trimițându-se prețul înainte, (mai bine cu mandat postal) portul este mai estin, ca cu ramburs. 467,12—6

„Krach“-ulă celă mare!!!

New-York-ulă și Londra nu a lăsată neatinsă nici continentul european, ceea ce a îndemnat pe o fabrică mare de argintărie a dăruii întreaga sa provisiune pretințându numai o forțe mică despăgubire pentru lucru.

Sunt imputernicită a executa acest ordin.

Dăruescu asăder fie-căruia, fiă bogat, ori sărac, următoarele obiecte contra despăgubirei de fl. 6.60 și adică:

- 6 bucați cuțite cele mai fine cu tășurile adevărate englesesc,
- 6 bucați furculițe, argintă americană pat. dintr'o bucată,
- 6 bucați linguri, argintă americană pat. dintr'o bucată,
- 12 bucați lingurițe, argintă americană pat. dintr'o bucată,
- 1 bucată lingură pentru sos, argintă amer. pat. dintr'o bucată,
- 1 bucată lingură pentru lapte, argintă amer. pat. dintr'o bucată,
- 6 bucați cesci-Victoria englesesc,
- 2 bucați sfășnice frumoșe,
- 1 bucată strecurătoare de ceai,
- 1 bucată saharniță forțe fină,

42 bucați la olaltă.

Toate obiectele de mai sus a costat mai înainte peste 40 fl. și se potă căpeta acum cu acest preț minimal de fl. 6.60. Argintul-Patent american este un metal cu totul alb, care își conservă colorea argintului 25 ani, pentru care se garantează. Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu se bazează pe înșelătoare este, că mă obligă prin acesta în publică a restitui suma fie-căruia, la care nu-i convine marfa.

Cu deosebire de recomandat este apartinătorul praf de curățit (Putzpulver). 1 cutiă dimpreună cu instrucțiunea de întrebuințare 15 cr.

Trimiterea se face numai cu ramburs (Nachnahme) sau prin solvirea anticipativă a prețului prin

P. Perlberg's Agentur

der vereinigten amerikanischen Patent-Silberwaaren-Fabrik in Wien, II., Rembrandtstrasse 33. 472,6—6

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul de persoane: 10 ore 32 minute sera.

Trenul accelerat: 2 ore 43 minute după amez.

Trenul omnibus: 4 ore dimineța.

Sz. 2371—1890.
tkvi.

482,1

Arverési hirdetmény.

Az abrubbányai kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság által közzétetik, hogy Telegdi Márton végrehajtatónak Bartaics Mihály végrehajtást szenvedő elleni 94 frt. 24 kr. tőke, ennek 1889 május 31-től járó 6% kamatai, 23 frt. 45 kr. eddigi költségek s jár. behajtása végett az abrubbányai kir. járásbiróság területéhez tartozó Abrubbányaközségi 1059 sz. jkvben foglalt következő ingatlan az 1881 évi 60 t. cz. 156 §. d. pontja értelmében egészen.

Sorszám	helyrajzi szám	Megnevezés	Becsérték és kikiáltási ár	Bánat pénz
			irt.	kr.
1	606	udvar	1005	—
	608	köház	100	50

és tartozékai az abrubbányai kir. jbiróság telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános birói árverésen 1891 évi Január hó 29-én délelőtt 10 órakor becsáron alól is a becsár 10%-ának a birói küldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő a vételárnak felét 15 nap alatt, másfelét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt és ugyan azon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425 sz. igazságügyministeri letéti szabály rendelet értelmében lefizetni.

E hirdetménnyel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen tkvi hatóság és Abrubbánya város községi elöljáróságánál tekinthetők meg.

Az árverési költség 6 frt. 60 kiban állapított meg. Az elrendelt árverés az abrubbányai 1059 sz. jkvben feljegyzendő.

Abrubbányán, 1890 Octóber hó 4-én.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóságtól.

Arverési feltételek.

A czimzett ügyben a végrehajtott által bemutatott tervezett alapján az árverési feltételek a következőleg állapítatnak meg:

I. A kibocsátott árverési hirdetményben felsorolt ingatlanok együttesen becsátotnak árverés alá s a kitűzött határnapon a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

II. A kikiáltási ár a fentir ingatlanoknak az árverési hirdetményben kitett becsára és bánatpénzül az ugyanott kitett összeg az az a becsárnak 10% ígértétel előtt végrehajtott avagy képviselője, ki követelése erejéig bánatpénz nélkül is árverezhet készpénzzel. vagy az 1881 november 1-én 3333 I. M. E. sz. a óvadkekpeseknek nyilvánított értélepapirokban a birói kiküldötnek átadandó, utobbiak azonban csak az árfolyamuk 2/3-ádig, de semmi esetre sem a név szerinti értékén felül fogadtatnak el bánatpénz gyanánt.

III. Vevő köteles a vételárnak felét 15 nap alatt, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől 30 nap alatt és ugyan azon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adó, mint letéti hivatalnál a 39425—1881 sz. I. M. letéti szabályrendelet értelmében lefizetni, a bánatpénz az utolsó részletbe számítandó be.

IV. Ha a megtartott árverés ellen a szabályszerű határidő alatt előterjesztés be nem adatik, vagy utó ajánlat nem tétetik, vevő nevére az árverés napjától számítandó 15 nap mulva vételi bizonyítvány fog kiállítatni, melynek alapján a megvett ingatlan birtokába veheti, azonban a tulajdonjog csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog javára hivatalból bekebelezetui.

V. Az átruházási költség vevőt terheli.

VI. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyik pontjának eleget nem tenne, a megvett ingatlan bármelyik érdekelt felkérésére a véghr. törv. 185 §-ához képest vevő költsége és veszélyére bánatpénze elvesztése mellett újabb árverés alá fog becsátatni azon megjegyzéssel, hogy az új árverésben befolyandó vétel ár többlethez is joga nincsen.

Abrubbánya, 1890 Október 11-én.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Rugamű pe domnii abonați ca la reînnoirea prénunerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatulului postală și numerii de pe tașia sub care au primită diarulă nostru până acuma.

Totodată facem cunoscută tuturor D-loră abonați, că mai avem din anii trecuți numeră pentru complectarea colecțiunilor „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potă adresa la subsemnata Administrațiune în casă de trebuință.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“